

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMMISSION DE LA SANTÉ PUBLIQUE, DE
L'ENVIRONNEMENT ET DU RENOUVEAU DE LA
SOCIÉTÉ

COMMISSIE VOOR DE VOLKSGEZONDHEID, HET
LEEFMILIEU EN DE MAATSCHAPPELIJKE
HERNIEUWING

mardi

22-06-2004

Après-midi

dinsdag

22-06-2004

Namiddag

<i>cdH</i>	<i>centre démocrate Humaniste</i>
<i>CD&V</i>	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
<i>ECOLO</i>	<i>Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
<i>FN</i>	<i>Front National</i>
<i>MR</i>	<i>Mouvement réformateur</i>
<i>N-VA</i>	<i>Nieuw-Vlaamse Alliantie</i>
<i>PS</i>	<i>Parti socialiste</i>
<i>sp.a-spirit</i>	<i>Socialistische Partij Anders – Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht</i>
<i>VLAAMS BLOK</i>	<i>Vlaams Blok</i>
<i>VLD</i>	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>

<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>		<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>	
<i>DOC 51 0000/000</i>	<i>Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>	<i>DOC 51 0000/000</i>	<i>Parlementair document van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>
<i>QRVA</i>	<i>Questions et Réponses écrites</i>	<i>QRVA</i>	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>
<i>CRIV</i>	<i>version provisoire du Compte Rendu Intégral (couverture verte)</i>	<i>CRIV</i>	<i>voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)</i>
<i>CRABV</i>	<i>Compte Rendu Analytique (couverture bleue)</i>	<i>CRABV</i>	<i>Beknopt Verslag (blauwe kaft)</i>
<i>CRIV</i>	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)</i>	<i>CRIV</i>	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)</i>
	<i>(PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)</i>		<i>(PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)</i>
<i>PLEN</i>	<i>séance plénière</i>	<i>PLEN</i>	<i>plenum</i>
<i>COM</i>	<i>réunion de commission</i>	<i>COM</i>	<i>commissievergadering</i>

<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>	<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>
<i>Commandes :</i>	<i>Bestellingen :</i>
<i>Place de la Nation 2</i>	<i>Natieplein 2</i>
<i>1008 Bruxelles</i>	<i>1008 Brussel</i>
<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.laChambre.be</i>	<i>www.deKamer.be</i>
<i>e-mail : publications@laChambre.be</i>	<i>e-mail : publicaties@deKamer.be</i>

SOMMAIRE

Question de Mme Sabien Lahaye-Battheu à la ministre de la Fonction publique, de l'Intégration sociale, de la Politique des grandes villes et de l'Egalité des chances sur "le nombre de suspensions du revenu d'intégration prononcées par des CPAS" (n° 2886)

Orateurs: **Sabien Lahaye-Battheu, Marie Arena**, ministre de la Fonction publique, de l'Intégration sociale, de la Politique des grandes villes et l'Egalité des chances

Question de Mme Annelies Storms à la ministre de la Fonction publique, de l'Intégration sociale, de la Politique des grandes villes et de l'Egalité des chances sur "l'aide matérielle octroyée aux mineurs dans les centres d'accueil" (n° 3140)

Orateurs: **Annelies Storms, Marie Arena**, ministre de la Fonction publique, de l'Intégration sociale, de la Politique des grandes villes et l'Egalité des chances

Question de Mme Nahima Lanjri à la ministre de la Fonction publique, de l'Intégration sociale, de la Politique des grandes villes et de l'Egalité des chances sur "l'hébergement des demandeurs d'asile au stade de l'examen de la recevabilité" (n° 3194)

Orateurs: **Nahima Lanjri, Marie Arena**, ministre de la Fonction publique, de l'Intégration sociale, de la Politique des grandes villes et l'Egalité des chances

Interpellation de M. Luc Sevenhans au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "les conclusions du groupe de travail 'cirque'" (n° 355)

Orateurs: **Luc Sevenhans, Rudy Demotte**, ministre des Affaires sociales et de la Santé publique

Motions

Question de Mme Hilde Vautmans au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "le remboursement des androgènes par les mutualités aux patients suivant un traitement de réassignation sexuelle" (n° 2705)

Orateurs: **Hilde Vautmans, Rudy Demotte**, ministre des Affaires sociales et de la Santé publique

Question de Mme Hilde Vautmans au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "la délégation de missions par l'Agence fédérale pour la sécurité de la chaîne alimentaire à SANITEL" (n° 2792)

Orateurs: **Hilde Vautmans, Rudy Demotte**, ministre des Affaires sociales et de la Santé publique

INHOUD

Vraag van mevrouw Sabien Lahaye-Battheu aan de minister van Ambtenarenzaken, Maatschappelijke Integratie, Grootstedenbeleid en Gelijke Kansen over "het aantal schorsingen van het leefloon die uitgesproken worden door OCMW's" (nr. 2886)

Sprekers: **Sabien Lahaye-Battheu, Marie Arena**, minister van Ambtenarenzaken, Maatschappelijke Integratie, Grootstedenbeleid en Gelijke Kansen

Vraag van mevrouw Annelies Storms aan de minister van Ambtenarenzaken, Maatschappelijke Integratie, Grootstedenbeleid en Gelijke Kansen over "de materiële hulp voor minderjarigen in opvangcentra" (nr. 3140)

Sprekers: **Annelies Storms, Marie Arena**, minister van Ambtenarenzaken, Maatschappelijke Integratie, Grootstedenbeleid en Gelijke Kansen

Vraag van mevrouw Nahima Lanjri aan de minister van Ambtenarenzaken, Maatschappelijke Integratie, Grootstedenbeleid en Gelijke Kansen over "de huisvesting van asielzoekers tijdens het gegrondheidsonderzoek" (nr. 3194)

Sprekers: **Nahima Lanjri, Marie Arena**, minister van Ambtenarenzaken, Maatschappelijke Integratie, Grootstedenbeleid en Gelijke Kansen

Interpellatie van de heer Luc Sevenhans tot de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de conclusies van de circuswerkgroep" (nr. 355)

Sprekers: **Luc Sevenhans, Rudy Demotte**, minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid

Moties

Vraag van mevrouw Hilde Vautmans aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de terugbetaling van androgenen door het ziekenfonds aan patiënten tijdens een geslachtsaanpassende behandeling" (nr. 2705)

Sprekers: **Hilde Vautmans, Rudy Demotte**, minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid

Vraag van mevrouw Hilde Vautmans aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de uitbesteding aan SANITEL van opdrachten door het Federaal Agentschap voor Voedselveiligheid" (nr. 2792)

Sprekers: **Hilde Vautmans, Rudy Demotte**, minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid

Question de M. Yvan Mayeur au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "le statut du personnel travaillant au sein des unités d'urgences hospitalières" (n° 3155)

15

Orateurs: **Yvan Mayeur, Rudy Demotte**, ministre des Affaires sociales et de la Santé publique

Vraag van de heer Yvan Mayeur aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "het statuut van het personeel dat in de spoedgevallendienst van een ziekenhuis werkt" (nr. 3155)

15

Sprekers: **Yvan Mayeur, Rudy Demotte**, minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid

Question de Mme Frieda Van Themsche au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "le remboursement des médicaments contre le syndrome ADHD" (n° 3162)

16

Orateurs: **Frieda Van Themsche, Rudy Demotte**, ministre des Affaires sociales et de la Santé publique

Vraag van mevrouw Frieda Van Themsche aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de terugbetaling van medicatie in verband met ADHD" (nr. 3162)

16

Sprekers: **Frieda Van Themsche, Rudy Demotte**, minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid

Question de Mme Muriel Gerken au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "l'enregistrement des médicaments homéopathiques" (n° 3197)

18

Orateurs: **Muriel Gerken, Rudy Demotte**, ministre des Affaires sociales et de la Santé publique

Vraag van mevrouw Muriel Gerken aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de registratie van homeopathische geneesmiddelen" (nr. 3197)

18

Sprekers: **Muriel Gerken, Rudy Demotte**, minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid

COMMISSION DE LA SANTE
PUBLIQUE, DE
L'ENVIRONNEMENT ET DU
RENOUVEAU DE LA SOCIETE

COMMISSIE VOOR DE
VOLKSGEZONDHEID, HET
LEEFMILIEU EN DE
MAATSCHAPPELIJKE
HERNIEUWING

du

van

MARDI 22 JUIN 2004

DINSDAG 22 JUNI 2004

Après-midi

Namiddag

Les questions et les interpellations commencent à 14.25 heures.

Président: M. Yvan Mayeur.

De vragen en interpellaties vangen aan om 14.25 uur.

Voorzitter: de heer Yvan Mayeur.

01 Vraag van mevrouw Sabien Lahaye-Battheu aan de minister van Ambtenarenzaken, Maatschappelijke Integratie, Grootstedenbeleid en Gelijke Kansen over "het aantal schorsingen van het leefloon die uitgesproken worden door OCMW's" (nr. 2886)

01 Question de Mme Sabien Lahaye-Battheu à la ministre de la Fonction publique, de l'Intégration sociale, de la Politique des grandes villes et de l'Egalité des chances sur "le nombre de suspensions du revenu d'intégration prononcées par des CPAS" (n° 2886)

01.01 Sabien Lahaye-Battheu (VLD): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, in de leefloonwet van 2002 staat in hoofdstuk 5, artikel 30 dat het OCMW gemachtigd is om de leefloontrekker geheel of gedeeltelijk te schorsen indien zij of hij de verplichtingen betreffende een geïndividualiseerd project voor maatschappelijke integratie die in het contract vermeld zijn niet naleeft. Vaak is het zo dat artikel 30 dode letter blijft. Een gedeeltelijke of volledige schorsing is niet alleen mogelijk wanneer het bijvoorbeeld om werkbereidheid gaat, deze sanctie kan ook opgelegd worden wanneer om het even welke verplichting die in het project staat niet wordt nageleefd.

Uit een bevraging van de VVSG in september 2003 bleek dat de OCMW's hiervan weinig gebruikmaken en zeker niet van de mogelijkheid om gedeeltelijk te schorsen. De verplichtingen die kunnen opgelegd worden in het geïndividualiseerde project kunnen verplichtingen zijn met betrekking tot de tewerkstelling, zoals trouwens vooraan in de leefloonwet als voorwaarde is gesteld. Artikel 3 zegt dat men werkbereid moet zijn om het leefloon te kunnen genieten, tenzij er om gezondheids- of billijkheidsredenen een onmogelijkheid is op dat vlak.

Het project kan daarover gaan. Het project kan ook gaan over het volgen van een bepaalde opleiding of van onderwijs. Het kan gaan over het volgen van een bepaalde ontwenningsskuur voor het gebruik van bijvoorbeeld drugs. Het is dus heel ruim.

Ten eerste, de vaststelling is echter dat er weinig gebruik wordt

01.01 Sabien Lahaye-Battheu (VLD): Selon la loi sur le revenu d'intégration, un CPAS peut suspendre intégralement ou partiellement le paiement du revenu au bénéficiaire si ce dernier n'est pas disposé à travailler ou s'il ne respecte pas son projet individualisé d'intégration sociale (PIIS) en refusant par exemple de suivre une cure de désintoxication.

Les CPAS recourent très rarement à cette possibilité. Ont-ils bien connaissance de l'instrument que constitue le PIIS? Quel est le point de vue de la ministre en ce qui concerne la suspension partielle et totale? Quels CPAS ont-ils suspendu des bénéficiaires d'un revenu d'intégration et combien de cas de suspension ont-ils été constatés en 2002 et en 2003? Combien de suspensions ont-elles été prononcées à l'encontre de personnes qui n'étaient pas disposées à travailler ou qui n'ont

gemaakt van het geïndividualiseerde project voor maatschappelijke integratie. Is het een feit dat dit als methodisch instrument nog te weinig wordt gebruikt door de OCMW's?

pas respecté d'autres obligations inhérentes au PIIS?

Ten tweede, wat is uw standpunt in verband met het toepassen van de sanctiemogelijkheid die in de wet is bepaald? Artikel 30 zegt dat in bepaalde gevallen gedeeltelijke schorsing of volledige schorsing moet opgelegd worden.

Ten derde, kan u mij zeggen welke OCMW's in België deze schorsingsmogelijkheid reeds hebben benut? Hoeveel keer hebben ze dat in de jaren 2002 en 2003 gedaan? In de wet staat duidelijk bepaald dat u als minister door de OCMW's officieel in kennis moet worden gesteld zodra er een herziening is op dat vlak. Ik meen dus dat u die cijfers in uw bezit hebt. Indien mogelijk, kan u ook de uitsplitsing geven tussen schorsing ingeval van niet-werkbereidheid en andere verplichting vermeld in het project?

01.02 Marie Arena, ministre: Monsieur le président, il y a en fait trois sous-questions.

Madame, vous demandez d'abord si l'absence de sanction signifie que le CPAS n'utilise pas la méthode du projet individuel d'insertion. Ce n'est pas du tout le cas. Ce n'est pas parce qu'il n'y a pas de sanction qu'on ne fait pas ce qui est demandé en matière de parcours d'insertion. Les chiffres qui selon vous démontreraient un recours peu fréquent aux sanctions ne découlent pas du fait que les CPAS n'utilisent pas le projet individuel d'intégration sociale. Au contraire, l'absence de sanctions est un signe de réussite du processus d'intégration sociale. D'ailleurs, toutes choses restant égales, les chiffres montrent qu'il n'y a pas d'augmentation du nombre de bénéficiaires du revenu social d'intégration.

Je dis bien "toutes choses restant égales par ailleurs" car, comme vous le savez, nous restons très attentifs au fait que l'accompagnement individuel des chômeurs, qui est un autre dispositif, n'ait pas pour effet de renvoyer dans les CPAS les personnes qui aujourd'hui reçoivent des allocations de chômage. Toutes choses restant égales par ailleurs, c'est-à-dire quand il n'y a pas d'effet venant gonfler les chiffres des personnes ayant droit au revenu social d'intégration, on constate qu'il n'y a pas d'augmentation, ce qui veut dire que le CPAS fait son travail en matière d'insertion.

Ensuite, vous me demandez mon point de vue sur les sanctions. S'il faut choisir entre la sanction partielle et la sanction totale, je dois vous avouer que je préfère la sanction partielle parce qu'elle est mieux adaptée à la volonté d'inciter la personne à aller vers l'insertion sociale et professionnelle. La sanction totale n'aurait pour effet que de supprimer toutes les ressources de la personne et de la mettre ainsi dans une situation ne lui permettant même plus d'aller vers son insertion sociale. Quand on supprime toutes vos ressources, vous n'avez plus les moyens de prendre un bus, de prendre un transport en commun, de payer votre essence pour aller chercher un emploi; vous n'avez plus rien. Si on doit utiliser la sanction pour pousser à l'insertion sociale et professionnelle, il faut utiliser la sanction partielle et pas la sanction totale.

Par ailleurs, il faut savoir que quand on utilise la sanction totale ou

01.02 Minister Marie Arena: In de eerste plaats betekent de afwezigheid van een sanctie niet dat het OCMW de methode van het geïndividualiseerd project voor maatschappelijke integratie niet toepast. Het bewijst juist dat het sociaal integratieproces wel degelijk vruchten afwerpt. Hoewel alles hetzelfde is gebleven, blijkt uit de cijfers dat het aantal leefloontrekkers niet is toegenomen.

En wat de sancties betreft, verkies ik een gedeeltelijke sanctie omdat die de mensen meer stimuleert om zich in de maatschappij en het beroepsleven te integreren.

Op dit ogenblik wordt over de statistieken met betrekking tot de straffen een globaal onderzoek gevoerd.

partielle, on envoie les personnes non plus à l'aide financière mais à l'aide matérielle, toujours au CPAS. Quand on est sous le coup d'une sanction entraînant une diminution des allocations et qu'on n'arrive plus à payer ses factures, c'est quand même le CPAS qui doit régler le problème. Si vous me demandez de choisir entre la sanction totale et la sanction partielle, j'opterais pour la sanction partielle mais d'une manière générale, ma politique est davantage axée sur l'inclusion que sur l'exclusion.

Je ne pense pas que c'est en supprimant les moyens que l'on fait de l'inclusion sociale. Cette dernière se fait plutôt au travers de tous les mécanismes d'accompagnement à l'insertion socioprofessionnelle, que ce soit via l'article 60, l'article 61 ou via les partenariats avec les associations, avec les organismes régionaux d'emploi et de formation. Ce sont ces outils et ces partenariats qu'il faut favoriser en vue de l'inclusion sociale plutôt que d'opter pour une sanction au niveau des moyens.

J'en arrive à la dernière question relative aux statistiques en matière de sanction. Dès que j'ai pris mes fonctions de ministre de l'Intégration sociale, j'ai sollicité une étude d'évaluation globale de la loi sur le revenu social d'intégration. Une étude globale est donc actuellement en cours. Dans ce cadre, une analyse de l'utilisation de la sanction est prévue. Nous attendons maintenant les résultats de cette étude. Il faut savoir que la loi étant très récente, il est difficile de faire des statistiques aujourd'hui. Partir de soi-disant statistiques qui n'auraient pas de fondement scientifique ne serait pas pertinent. Nous avons préféré faire procéder à une étude de la loi de manière plus globale afin de voir si l'outil "sanction" peut être pertinent par rapport à l'inclusion sociale. En effet, finalement, l'objectif de cette loi est l'inclusion sociale des personnes émergeant au CPAS.

01.03 Sabien Lahaye-Battheu (VLD): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik wil nog een repliek geven op uw antwoord op mijn derde vraag. U zegt dat u geen cijfers ter beschikking stelt. Ik verwijs naar artikel 21 van de wet, waarin wordt bepaald dat elk OCMW u binnen de acht dagen na afloop van de maand waarin de beslissing is genomen, op de hoogte moet stellen. Ik denk dat het Parlement recht heeft op die cijfers. Het feit dat u een evaluatie hebt besteld, kan ik alleen maar toejuichen. De leefloonwet is van kracht geworden in oktober 2002, ondertussen zijn we anderhalf jaar verder. U hebt die evaluatie besteld op het ogenblik dat u minister werd, zegt u. Hoelang duurt die zoveelste studie? Ik dring er toch op aan om die cijfers te krijgen.

01.04 Marie Arena, ministre: Encore une fois, l'objectif n'est pas de ne pas agir dans la transparence mais d'avoir des chiffres qui ont une base scientifique et permettent d'analyser la situation. Je ne vois aucun inconvénient à fournir des chiffres qui seraient à la disposition de l'administration mais je ne voudrais pas qu'on puisse en tirer des conclusions sans fondement. Par souci de transparence, je peux demander à l'administration de fournir ces chiffres. Cependant, je ne souhaite pas qu'on les utilise pour faire l'évaluation d'une loi ou d'un outil de cette loi qui permettrait d'extrapoler et de dire que c'est la direction à prendre. C'est plutôt cette précaution-là qui m'animait. Je préfère disposer d'une évaluation globale de la loi plutôt qu'un chiffre qui permet toutes les interprétations. Quand ils ne sont pas accompagnés d'une analyse fine, les chiffres peuvent être interprétés

01.03 Sabien Lahaye-Battheu (VLD): Selon la ministre, la loi serait trop récente pour que nous puissions déjà disposer de chiffres. L'article 21 de la loi ne prévoit-il pas que les CPAS doivent communiquer ces chiffres au ministre? Quand seront publiés les résultats de l'étude à laquelle se réfère la ministre?

01.04 Minister Marie Arena: De bedoeling is dat we over cijfers zouden beschikken op basis waarvan we de toestand kunnen analyseren. Met het oog op de transparantie, kan ik de administratie vragen me die cijfers te bezorgen, maar cijfers ter beschikking stellen zonder de bijhorende diepgaande analyse, zou aanleiding geven tot niet onderbouwde besluiten.

comme on veut.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

02 Vraag van mevrouw Annelies Storms aan de minister van Ambtenarenzaken, Maatschappelijke Integratie, Grootstedenbeleid en Gelijke Kansen over "de materiële hulp voor minderjarigen in opvangcentra" (nr. 3140)

02 Question de Mme Annelies Storms à la ministre de la Fonction publique, de l'Intégration sociale, de la Politique des grandes villes et de l'Egalité des chances sur "l'aide matérielle octroyée aux mineurs dans les centres d'accueil" (n° 3140)

02.01 **Annelies Storms** (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, de programmawet van december 2003 heeft artikel 57, § 2 van de organieke wet op de Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn gewijzigd. Deze wijziging was ingegeven door het arrest van 22 juli 2003 dat u ongetwijfeld heel goed kent.

Dat gewijzigd artikel maakt de OCMW's bevoegd om het niet-nakomen van de onderhoudsplicht door de ouders vast te stellen en bepaalt eveneens dat de maatschappelijke hulp wordt beperkt tot materiële hulp die uitsluitend in een federaal opvangcentrum wordt verstrekt.

Ik heb een aantal vragen die betrekking hebben op de stand van zaken. Ten eerste, hoever staat het met de uitvoeringsbesluiten? Ten tweede, hebt u enig idee hoeveel hulpaanvragen van minderjarigen onder toepassing van deze nieuwe regeling zouden vallen? Een meer praktische vraag is of de federale opvangcentra momenteel over voldoende opvangcapaciteit beschikken om aan deze bijkomende hulpaanvragen te voldoen?

02.02 **Marie Arena**, ministre: Monsieur le président, nous avons effectivement dû adapter l'arrêté royal en projet aux observations du Conseil d'Etat figurant dans son avis du 16 juin dernier. A la suite des adaptations apportées, l'arrêté royal sera soumis à la signature du Roi dans les plus brefs délais. Il est à noter que nous sommes vraiment dans les temps par rapport à la procédure en cours.

En ce qui concerne la deuxième question sur le nombre de personnes, je pense avoir déjà répondu dans la mesure où, quand il s'agit d'illégaux, il n'y a pas de comptage du nombre de personnes en situation illégale sur notre territoire et encore moins, a fortiori, d'illégaux avec enfants qui seraient susceptibles de demander une aide pour leurs enfants. A l'heure actuelle, c'est une démarche qu'il est impossible d'identifier en termes de quantification.

Dès que la possibilité sera donnée aux CPAS d'identifier les demandes et de les envoyer à Fedasil, on pourra avoir, d'une part, une estimation à moyen terme de ce que cela pourra représenter en fonction d'une période donnée et, d'autre part, une estimation du besoin en fonction de la demande. Ce besoin sera identifié dans les travaux de Fedasil.

Nous sommes incapables actuellement de répondre exactement à

02.01 **Annelies Storms** (sp.a-spirit): La loi-programme de décembre 2003 a modifié l'article 57, § 2, de la loi organique du 8 juillet 1976. En conséquence, les CPAS sont compétents pour constater le non-respect de l'obligation alimentaire par les parents d'un mineur qui séjourne illégalement sur le territoire. L'aide sociale est en outre limitée à l'aide matérielle fournie par un centre d'accueil fédéral.

Qu'en est-il de l'élaboration des arrêtés d'exécution requis? Combien de demandes d'aide relèvent-elles de cette nouvelle réglementation? Les centres d'accueil fédéraux disposent-ils d'une capacité d'accueil suffisante?

02.02 **Minister Marie Arena**: Wij moeten het koninklijk besluit inderdaad aanpassen aan het advies van 16 juni van de Raad van State. De tekst zal aan de Koning vervolgens zo snel mogelijk ter ondertekening worden voorgelegd. Overigens zitten we nog altijd keurig op schema.

Wat uw tweede vraag betreft, kan ik u meedelen dat er geen tellingen verricht worden van het aantal illegalen op ons grondgebied, laat staan van het aantal illegalen dat steun zou kunnen aanvragen voor hun kinderen. Zodra de OCMW's de mogelijkheid zullen hebben om de aanvragers te identificeren en de aanvragen door te sturen naar Fedasil, zal een schatting gemaakt kunnen worden van die aantallen

votre demande concernant le nombre de personnes et d'enfants concernés ainsi que le nombre de demandes qui seront introduites. Ce que l'on offre aujourd'hui, c'est une capacité de l'Etat de pouvoir répondre à une demande si cette demande arrive mais, à l'avenir, on pourra l'estimer.

02.03 Annelies Storms (sp.a-spirit): Mevrouw de minister, het verheugt me dat een koninklijk besluit in aantocht is.

Mijn vraag is geïnspireerd op vragen van OCMW-raadsleden. Op het terrein is er echt vraag naar uitvoering van de nieuwe regeling. Een aantal OCMW's heeft op basis van het arrest van het Arbitragehof steun verleend. Door de binnen het ministerie bestaande regeling worden de kosten pas terugbetaald indien de OCMW's daartoe veroordeeld zijn. Op het terrein leidt dat tot discussies binnen de OCMW's. Sommigen vinden dat de hulp moet worden stopgezet en de mensen moeten worden doorverwezen naar de rechtbank. Dat is geen gezonde situatie. Om dergelijke discussies in de OCMW's en onnodige kosten en procedures te vermijden, moet de regeling zo snel als mogelijk van kracht worden.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

03 Vraag van mevrouw Nahima Lanjri aan de minister van Ambtenarenzaken, Maatschappelijke Integratie, Grootstedenbeleid en Gelijke Kansen over "de huisvesting van asielzoekers tijdens het gegrondeonderzoek" (nr. 3194)

03 Question de Mme Nahima Lanjri à la ministre de la Fonction publique, de l'Intégration sociale, de la Politique des grandes villes et de l'Egalité des chances sur "l'hébergement des demandeurs d'asile au stade de l'examen de la recevabilité" (n° 3194)

03.01 Nahima Lanjri (CD&V): Mevrouw de minister, ik kom terug op een vraag van 11 mei. U weet dat ik daar toen de vraag heb gesteld, ook naar aanleiding van een mededeling op de website van Fedasil over de opvang van asielzoekers tijdens de tweede fase in de LOI's. U hebt mij toen bedankt omdat ik dat heb opgemerkt. U zei dat dit blijkbaar een vergissing was en dat u dat zou rechtzetten. Ik heb het nagekeken en dat is inderdaad van de website van Fedasil gehaald. Nu blijkt echter bij navraag bij het OCIV dat toch wel degelijk mensen in de tweede fase, zoals ik had gezegd, op vrijwillige basis in de LOI's kunnen blijven. CIRE en OCIV doen dat op het terrein.

Bovendien staat dit in het regeerakkoord. Dat was mij ontgaan, maar blijkbaar u ook. Het staat ook in het regeerakkoord dat dit kan. Ik heb het ook nog eens nagelezen bij de VVSG. Vandaar dat ik terugkom op mijn vragen. U hebt mij op 11 mei gezegd dat dit wettelijk onmogelijk is. Is het nu wettelijk mogelijk of onmogelijk? Als het wettelijk onmogelijk is, wat gaat u dan doen om de wet aan te passen aan het regeerakkoord? Ik neem aan dat dit de bedoeling is. Hoeveel van die 7.000 die in de LOI's zitten, zijn er in de tweede fase? Mijn vraag van vorige keer is herhaald. Is het bij de OCMW's voldoende gekend dat ze gebruik kunnen maken van deze mogelijkheid? Als men erom vraagt kan men blijven. Hoe zit het eigenlijk concreet met de kosten? Zijn we wel zeker dat we niet twee keer betalen voor dezelfde mensen? Tot hiertoe werd het systeem gehanteerd dat men in de tweede fase recht heeft op OCMW-steun en dat de asielzoekers een deel moeten terugbetalen aan het opvangcentrum. Ik vind dat een vrij goede regeling op voorwaarde dat bijvoorbeeld de algemene

voor een bepaalde periode.

02.03 Annelies Storms (sp.a-spirit): Je me réjouis d'apprendre que l'arrêté royal est en cours d'élaboration. Il permettra en effet d'éviter de nombreuses discussions et des coûts élevés.

03.01 Nahima Lanjri (CD&V): Le 11 mai 2004, Mme Arena m'a fait savoir qu'il n'existe aucune possibilité légale d'accueillir des demandeurs d'asile dans le cadre d'une initiative locale d'accueil (ILA) durant la deuxième phase de la procédure. Le site web de Fedasil a d'ailleurs été adapté dans ce sens. L'OCIV (Overlegcentrum voor Integratie van vluchtelingen) me fait savoir que cette forme d'accueil demeure néanmoins possible moyennant l'assentiment formel du demandeur d'asile. L'accord de gouvernement fait lui aussi mention de l'accueil durant la deuxième phase.

Cette formule d'accueil est-elle ou non possible? Quel est le nombre de demandeurs d'asile accueillis par une ILA durant la deuxième phase de leur procédure? Les pouvoirs publics ne paient-ils ainsi pas deux fois pour les mêmes

kosten daarmee ook gedekt zijn zodat de overheid geen twee keer moet betalen. Ik weet niet of dat het geval is. Mijn vraag, mevrouw de minister, is dan misschien opnieuw een rechtzetting van uw rechtzetting van vorige keer.

03.02 Marie Arena, ministre: Monsieur le président, effectivement, le site web de Fedasil comportait une erreur qui a été corrigée. C'était la première question, il y a quelques semaines.

Il est vrai que, dans l'accord de gouvernement, il apparaît qu'on devrait pouvoir donner la possibilité aux demandeurs d'asile 2e phase de rester dans une Initiative locale d'accueil (ILA), mais pour lesquels il ne faut pas payer deux fois; vous faites bien d'insister sur cette modalité: il s'agit de ne pas payer à la fois l'aide financière et l'aide matérielle.

Dans l'accord de gouvernement, l'idée était que, s'il y avait des disponibilités de places dans les ILA, on pourrait permettre à des personnes de continuer à y vivre. Quelle est la situation actuelle? Les taux d'occupation des ILA tournent entre 92 et 98%, avec des demandeurs d'asile 1re phase. Je dirais même que, dans ces 92-98%, une partie est constituée de demandeurs d'asile pour lesquels la décision est une demande de quitter le territoire. Une partie de ces places est donc occupée par des personnes qui ont terminé leur procédure et qui sont sur le point de quitter le territoire: dans ces structures, ce sont les cas "borderline".

Pour pouvoir respecter l'accord de gouvernement, deux actions devraient être entreprises:

- sur un plan légal, permettre aux structures d'accueillir des personnes en phase 2;
- mais surtout définir les modalités pour dire: si vous restez en ILA, il faut le déduire de votre aide financière.

Aujourd'hui, nous n'en sommes pas là. Il est vrai que c'était inscrit dans l'accord de gouvernement. On ne pourrait pas le faire vu que les places disponibles ne permettraient pas de le faire. Aujourd'hui, avec 92-98%, on ne peut permettre à des personnes en phase 2 d'y aller: les ILA sont saturées.

Cette question ne se pose donc pas, mais celle qui se pose clairement aujourd'hui est la longueur des procédures. Si l'on se trouve à ce taux de 92-98% des places d'accueil, ce n'est pas dû à une augmentation du nombre de demandeurs d'asile, mais à la durée des procédures qui font qu'ils restent beaucoup plus longtemps dans ces structures d'accueil. En continuant avec des procédures aussi longues, particulièrement au Conseil d'Etat, on risque d'arriver à un point de rupture de nos capacités d'accueil.

La vraie question du jour n'est donc pas d'ouvrir les places aux demandeurs d'asile 2e phase, mais de savoir si nous disposerons de suffisamment de places pour les demandeurs d'asile 1re phase, si nous ne corrigeons pas les procédures, particulièrement au niveau du Conseil d'Etat; les procédures en amont ont en effet déjà pu être modifiées. C'est une demande que j'ai formulée explicitement auprès du ministre de l'Intérieur, qui a en charge la procédure en matière d'accueil.

personnes?

03.02 Minister **Marie Arena**: Er stond inderdaad een fout op de website van Fedasil, maar een en ander is inmiddels rechtgetrokken.

Het regeerakkoord voorzag wel degelijk in de mogelijkheid voor asielzoekers in de tweede fase van de procedure om in een lokaal opvanginitiatief (LOI) te verblijven, maar het is natuurlijk zaak niet twee keer te betalen: én voor materiële steun, én voor financiële steun.

De huidige bezettingsgraad van de LOI's schommelt tussen 92 en 98 procent. Het gaat om asielzoekers in de eerste fase van de procedure, van wie sommigen een bevel om het grondgebied te verlaten hebben gekregen.

Om het regeerakkoord na te leven zouden de opvangvoorzieningen de mogelijkheid moeten krijgen mensen in de tweede fase van de procedure op te vangen, en zou bovenal vastgelegd moeten worden volgens welke modaliteiten het verblijf in een LOI in mindering moet strekken op de financiële steun. Dat is op dit moment niet mogelijk, gezien het gebrek aan beschikbare opvangplaatsen.

Het probleem dat zich nu voordoet, is het lange aanslepen van de procedures, waardoor we het risico lopen dat de opvangcapaciteit niet toereikend zal zijn. Ik heb de minister van Binnenlandse Zaken uitdrukkelijk gevraagd om de procedures, meer bepaald de procedure bij de Raad van State, aan te passen.

Si nous n'y arrivions pas, le seul moyen serait d'augmenter le nombre de places. Voilà donc la situation où nous sommes.

Donc nous ne mettrons pas en application l'accord de gouvernement en ce qui concerne l'utilisation car nous n'en avons pas les moyens sans avoir réglé la problématique de la première phase.

03.03 Nahima Lanjri (CD&V): Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik hoop dat u mij wel goed begrepen hebt: ik heb vastgesteld op het terrein dat er nu al LOI's zijn die mensen in de tweede fase herbergen, hoewel de plaatsen in de LOI's goed opgevuld zijn. Ik weet dit van het OCIV. U hebt de cijfers over het geheel, waarnaar ik heb gevraagd, nog niet. U kunt ze mij schriftelijk bezorgen.

U zegt dat een en ander wettelijk nog niet mogelijk is, maar dat het wel in het regeerakkoord is ingeschreven en dat u dus een maatregel in die zin wilt nemen. Betekent dat dan dat u het OCIV, de CIRE en de VVSG die dergelijke initiatieven hebben opgezet, daartoe een verbod zult opleggen, omdat de wet het eigenlijk nog niet toestaat? Verkeren zij nu in onwettelijkheid of niet?

Ik ben het natuurlijk met u eens dat we de procedure moeten verkorten of anders in meer plaatsen voorzien. Dat is een logische redenering. De vraag is echter of u daarover met uw collega minister Dewael een overeenkomst hebt? U bent jammer genoeg immers slechts bevoegd voor het aspect opvang, niet voor de rest.

03.04 Marie Arena, ministre: Vous me parlez de l'utilisation des places pour des demandeurs d'asile en deuxième phase. Vous savez que les places sont payées aujourd'hui en fonction du taux d'occupation des demandeurs d'asile en première phase et pas en fonction d'un autre taux d'occupation. Mon administration et moi-même n'avons pas d'informations venant des opérateurs de terrain disant qu'ils les utilisent à autre chose, car s'ils le faisaient et qu'ils le disent, ils savent très bien qu'ils ne seront pas payés. Cette situation existe peut-être et il faudrait alors qu'on les informe correctement par une circulaire qu'ils ne peuvent avoir le remboursement complémentaire, surtout pour les ILA, car il y a un forfait de 60% et la différence est payée par le taux d'occupation. Il faudrait qu'on puisse rappeler cette règle par circulaire.

Le ministre de l'Intérieur est informé de la situation. Cela le concerne dans le sens où il doit apporter des solutions. Cela concerne aussi le ministre du Budget qui devra, si les solutions ne sont pas apportées, être à l'écoute d'une demande d'ouverture de places complémentaires si l'on arrive à un taux d'occupation de plus de 100%. Ces deux ministres sont concernés par cette demande.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Wij gaan over tot de interpellatie van de heer Sevenhans. De eraan toegevoegde vraag van de heer Verhaegen, nr. 3081, werd ingetrokken.

04 Interpellatie van de heer Luc Sevenhans tot de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de conclusies van de circuswerkgroep" (nr. 355)

04 Interpellation de M. Luc Sevenhans au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur

03.03 Nahima Lanjri (CD&V): Je constate seulement que les ILA présentes sur le terrain accueillent dès à présent des personnes, alors que la ministre indique que cet hébergement n'est pas encore réglé légalement. La ministre envisage-t-elle d'imposer une interdiction? Y a-t-il eu une concertation avec le ministre Dewael à ce sujet?

03.04 Minister Marie Arena: Voor de opvangplaatsen wordt thans betaald in functie van de bezettingsgraad door asielzoekers in de eerste fase en niet in functie van een andere bezettingsgraad. Misschien moeten we met een omzendbrief de geldende reglementering in herinnering brengen.

De ministers van Binnenlandse Zaken en Begroting zijn op de hoogte van de toestand. Ze moeten optreden wanneer er gevraagd wordt bijkomende opvangplaatsen open te stellen als de bezettingsgraad meer dan 100 procent bedraagt.

"les conclusions du groupe de travail 'cirque'" (n° 355)

04.01 Luc Sevenhans (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de Raad voor Dierenwelzijn werd in 1989 geïnstalleerd door staatssecretaris De Keersmaecker en heeft altijd een sluimerend bestaan geleid. Dankzij de inspanningen van minister Tavernier werd die raad enigszins hervormd. Ik kon hem daarin steunen. U hebt dat allemaal moeten overnemen, mijnheer de minister. U hebt onder andere een werkgroep moeten overnemen die is opgericht binnen de Raad voor Dierenwelzijn die advies moet verlenen over de aanwezigheid van wilde dieren in circussen. De laatste tijd wordt hierover vrij eenzijdig bericht. Circussen horen bij onze culturele eigenheid. Ik ben het ermee eens dat een aantal zaken moeten worden hervormd of aan de huidige omstandigheden moeten worden aangepast.

Ik heb dit onderwerp in de partij op mij genomen omdat ik mij steeds heb ingezet voor het dierenwelzijn. Ik ben al 35 jaar lid van het Wereldnatuurfonds. Ik heb dus goede kaarten terzake. Nochtans denk ik dat het de laatste tijd een beetje eenzijdig wordt voorgesteld. Ik denk dat dit gekomen is omdat een belangrijke gesprekspartner uit de circuswerkgroep is opgestapt, namelijk de vertegenwoordiger van de circussen.

Mijnheer de minister, ik heb de statuten eens nagelezen en ook het intern reglement van de Raad voor Dierenwelzijn en van de werkgroep. Hieruit kon ik opmaken dat de conclusies vertrouwelijk moeten blijven tot ze worden voorgesteld aan de minister. Blijkbaar is toch een en ander uitgelekt waardoor nu een grote bezorgdheid bij de circusuitbaters is ontstaan. Ik denk dat wij het gezonde boerenverstand in dergelijke zaken moeten laten primeren. Ik ben ervan overtuigd dat een circus zijn dieren de zorg zal geven die nodig is. Dat is evident.

Ik heb mij geïnformeerd: wanneer men wilde dieren in een circus houdt, dan gaat dat over enorme bedragen. Ik zie niet in - ik laat het gezond verstand spelen - waarom men de dieren in het circus, die toch een belangrijke attractiepool vormen, slecht zou behandelen of mishandelen. Uiteraard zullen er altijd wel excessen bestaan. Ik heb het eens nagekeken en de voorbije jaren is er nauwelijks melding geweest van excessen, en toch zeker niet in circussen. Als er excessen waren, was dat veeleer in een dierenpark, dat beter te controleren is en dat dikwijls ook beter beantwoordt aan de verschillende opgelegde normen.

Mijnheer de minister, vooral door de inbreng van GAIA, waarnaar met een beschuldigende vinger wordt gewezen, voelen de circusuitbaters zich gevisieerd. Ik durf rustig over GAIA te spreken, want ik heb GAIA reeds verscheidene malen in onze commissie verdedigd. Ik heb ook geregeld contacten gehad met GAIA en denk dat de heer Vandenbosch over mij geen slecht woord zal zeggen. Hij wordt er momenteel wel van verdacht zich een beetje te vergalopperen. Omdat hij zich hier nu niet kan verdedigen, zal ik zeker zijn proces niet maken.

Hoe dan ook wil ik erop aandringen dat u iets onderneemt vóór er een advies ter tafel ligt. Ik neem aan dat u als minister kan interveniëren, zodat geen te scherpe eisen worden gesteld. Ook circusuitbaters zijn

04.01 Luc Sevenhans (VLAAMS BLOK): Le bien-être des animaux m'a toujours tenu à cœur mais, en ce qui concerne les animaux de cirque, les informations diffusées ces derniers temps sont particulièrement partiales. Et bien que j'entretienne de bons contacts avec des membres de Gaia, je pense qu'ils agissent de manière irréfléchie dans ce dossier. Il est dès lors compréhensible que les exploitants de cirque voient d'un mauvais oeil les conclusions que formulera le groupe de travail "cirques". Ils redoutent que l'on donne le coup de grâce au monde du cirque.

Le groupe de travail "cirques" a-t-il suffisamment consulté le secteur? Un avis équilibré sera-t-il rendu?

mensen met eigen problemen. Als wij beslissen tot strengere maatregelen, moeten de betrokkenen toch minstens een periode krijgen om zich aan de wet aan te passen. Lex dura, sed lex, voor iedereen.

De betrokken organisatie is niet meer aanwezig en dat is spijtig. Ik vind dat een foute beslissing van hen: beter was men aanwezig geweest, dan was men beter geïnformeerd en had men nog kunnen bijsturen desnoods. Nu zal men naderhand moeten bijsturen, of de circuswerkgroep zou in al zijn wijsheid een zeer evenwichtig advies verlenen. Dat kan natuurlijk altijd. Ik zal niet beweren dat er personen met slechte bedoelingen deel van uitmaken. Het intern reglement bepaalt dat de werkgroep evenwichtig samengesteld moet zijn.

Op dit punt kan men, mijns inziens, niet spreken van een evenwichtige verdeling

Mijnheer de minister, hebt u nog overleg gepleegd met de sector? In welke richting zullen de werkzaamheden evolueren? Ik weet dat geheimhouding verplicht is. Hebt u er voldoende vertrouwen in dat zij op een evenwichtige manier u een advies kunnen verlenen?

04.02 Minister **Rudy Demotte**: Mijnheer de voorzitter, ik kan heel kort zijn. Ik beschik immers nog niet over het advies. U weet dat de zaken vertrouwelijk blijven zolang het advies niet officieel aan de minister werd meegedeeld. Ik herhaal dat ik het advies nog niet ontvangen heb.

U weet dat ik een man van evenwichten ben tussen de verschillende standpunten. Ik ben zeer gevoelig voor het welzijn van dieren maar kan de omstandigheden ook goed relativeren en bijgevolg begrijpen dat mensen die bezig zijn met circussen niet snelsnel maatregelen kunnen nemen. Ik zal het advies zeer aandachtig lezen. Daarna zal ik een beslissing nemen.

Wat de samenstelling van de werkgroep betreft, is de enige kritiek die ik gehoord heb - ik heb uw betoog beluisterd - in de Franstalige pers dat de circusmensen vonden dat ze niet goed geïntegreerd waren in de werkgroep omdat alle gesprekken in het Nederlands verlopen en zij geen Nederlands verstaan. Ik wil dit onderstrepen. Ik vermoed dat u voor dit punt zeer gevoelig bent.

04.03 **Luc Sevenhans** (VLAAMS BLOK): Mijnheer de minister, alle argumenten zijn goed.

Ik begrijp dat u verwijst naar artikel 13 van het intern reglement. U bent inderdaad gehouden aan de geheimhouding of tenminste aan de vertrouwelijkheid van het advies tot het u officieel wordt overgezonden. Het probleem blijft echter dat de sector niet vertegenwoordigd is in die werkgroep. Ik heb er alle vertrouwen in dat u regulerend of nivellerend zult optreden indien het advies de verkeerde kant mocht uitgaan.

U kunt begrijpen dat de sector bezorgd is. De details die zij bekendmaakten, waren immers van die orde dat een circus

04.02 **Rudy Demotte**, ministre: Je n'ai pas encore reçu l'avis et, d'un point de vue réglementaire, il doit rester confidentiel jusqu'à ce que le ministre en ait pris connaissance. Mais je puis vous assurer que je cherche toujours à définir un point de vue équilibré. Le bien-être des animaux est important mais la viabilité du monde du cirque l'est également. Je communiquerai mon point de vue à la commission dès que j'aurai pu examiner l'avis.

Par ailleurs, il m'a été signalé que les exploitants de cirque ne se sentaient pas à l'aise au sein du groupe de travail "cirques" parce qu'on y parlait néerlandais. Le secteur a bel et bien participé à la concertation.

04.03 **Luc Sevenhans** (VLAAMS BLOK): J'espère surtout que le ministre sera en mesure d'atténuer un avis qui serait déséquilibré. Une interprétation irréaliste de la superficie minimale par animal de cirque, par exemple, empêcherait les cirques de travailler.

onmogelijk eraan kan voldoen. Ik verwijs bijvoorbeeld naar het aantal vierkante meters waarover bepaalde dieren zouden moeten beschikken. Die cijfers waren lichtjes overdreven, om het zacht te stellen.

Ik dank u voor uw antwoord, maar wil er toch op aandringen dat u, alvorens het aan de wereld bekend te maken, nogmaals overleg zou plegen met de circuseigenaars om te vermijden dat zij het in de krant moeten lezen en niets meer kunnen doen om de zaak te proberen bijsturen. Het gaat voor die mensen immers over hun broodwinning en we moeten ook in deze zaak het gezond verstand laten primeren. Ik zal daarom een motie indienen.

Motions

Moties

En conclusion de cette discussion les motions suivantes ont été déposées. Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.

Une motion de recommandation a été déposée par MM. Luc Sevenhans et Koen Bultinck et par Mme Frieda Van Themsche et est libellée comme suit:

“La Chambre,
ayant entendu l'interpellation de M. Luc Sevenhans
et la réponse du ministre des Affaires sociales et de la Santé publique,
demande au gouvernement
de ne prendre aucune décision politique sans concertation avec le secteur.”

Een motie van aanbeveling werd ingediend door de heren Luc Sevenhans en Koen Bultinck en door mevrouw Frieda Van Themsche en luidt als volgt:

“De Kamer,
gehoord de interpellatie van de heer Luc Sevenhans
en het antwoord van de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid,
vraagt de regering
geen politieke beslissing te nemen zonder overleg met de sector.”

Une motion pure et simple a été déposée par Mmes Colette Burgeon, Magda De Meyer, Hilde Dierickx et Marie-Claire Lambert.

Een eenvoudige motie werd ingediend door de dames Colette Burgeon, Magda De Meyer, Hilde Dierickx en Marie-Claire Lambert.

Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close. Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.

05 **Vraag van mevrouw Hilde Vautmans aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de terugbetaling van androgenen door het ziekenfonds aan patiënten tijdens een geslachtsaanpassende behandeling" (nr. 2705)**

05 **Question de Mme Hilde Vautmans au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "le remboursement des androgènes par les mutualités aux patients suivant un traitement de réassignation sexuelle" (n° 2705)**

05.01 **Hilde Vautmans** (VLD): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, transseksualiteit is een diepmenselijk probleem. Ik denk dat velen onder u wel weten dat ik samen met de collega's van de meerderheid een wetsvoorstel heb ingediend om de administratieve lijdensweg van de transseksuelen te verminderen. Dat wetsvoorstel is nog niet ter bespreking gekomen.

05.01 **Hilde Vautmans** (VLD): Les progrès de l'hormonothérapie ont révolutionné l'intégration sociale des transsexuels. En effet, pratiquement toutes les caractéristiques sexuelles sont régies par des hormones sexuelles. Pour les

Mijn vraag gaat over een ander luik van de transseksualiteit, met name het medische. U zult het met mij eens zijn dat de hormonetherapie heel veel soelaas heeft gebracht voor de integratie en de behandeling van transseksuelen. Bij de diagnose van transseksualiteit zal men namelijk trachten de eigen hormoonsecretie van de patiënt af te remmen en zal men, met behulp van een hormonetherapie, de hormonen van de gewenste sekse toedienen.

Die hormonenbehandeling vormt de kern van de geslachtsaanpassende behandeling. Zoals u weet, gaan veel patiënten niet door tot de fase van de operatie. Zij nemen uiterlijk de kenmerken aan van het lichaam waarin zij zich voelen, zonder dat zij daarom de definitieve operatie ondergaan.

De behandeling met androgenen behoort bij de vaste onderdelen, noodzakelijk voor de lichamelijke aanpassing van vrouw naar man, zoals verlaging van de stem, stoppen van de menstruatie, toenemende spierkracht, ontstaan van baardgroei en lichaamsbehaarung. Op dit ogenblik kan men pas nadat men de operatie heeft ondergaan, het geslacht op de identiteitskaart wijzigen. Op dat moment kunnen de vrouw-naar-man-transseksuelen, om wie het gaat, een beroep doen op levenslang testosteron, wat zij vanaf dan ook levenslang terugbetaald krijgen.

Ik werd gecontacteerd en ik ken heel veel transseksuelen in België die met mij contact hebben gezocht naar aanleiding van mijn wetsvoorstel. Er rijst terzake een probleem. De terugbetaling van dat geneesmiddel hebben de transseksuelen namelijk al nodig in de fase voorafgaand aan de operatie, voorafgaand aan het moment waarop zij wel degelijk de geslachtswijziging op hun identiteitskaart kunnen laten registreren.

Mijn vragen zijn dus zeer concreet. In het verleden kon die groep een beroep doen op die terugbetaling. Wij moeten eerlijk zijn: het aantal personen waarover ik spreek, overschrijdt het aantal van zestig niet.

De budgettaire kostprijs is volgens mij zeer miniem. Mijn vraag is dan ook heel concreet. Zal u maatregelen nemen om de terugbetaling van androgenen zoals bijvoorbeeld Sustanon 250 mogelijk te maken vanaf de fase van de diagnosestelling en niet meer alleen na de operatie?

05.02 Minister **Rudy Demotte**: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Vautmans, sinds 1 maart 2004 is Sustanon in ampulvorm vergoedbaar. Het is het enige vergoedbare inspuitbare testosteronpreparaat. De terugbetaling van dit product in België werd grondig uitgebreid volgens de geregistreerde indicaties. Voorbeelden zijn het syndroom van Klinefelter of onvoldoende werking van de hypofyse. De patiënten die deze preparaten levenslang nodig hebben kregen tot dan geen enkele terugbetaling. Geen enkele testosteronspecialiteit in België, noch in ampulvorm, noch in tabletten, noch in gelvorm, heeft als erkende indicatie het toedienen bij vrouw-naar-man-transseksuelen.

In het verleden was Sustanon inderdaad wel vergoedbaar voor de vrouw-naar-man-transseksuelen. Dit was echter buiten indicatie van het product. De firma heeft toen zelf het product van de markt

transsexuels qui passent du sexe féminin au sexe masculin, il s'agit de la testostérone.

La mention du sexe sur la carte d'identité peut être modifiée après l'opération et la testostérone administrée est remboursée à partir de ce moment-là. Dans la phase préopératoire, toutefois, les patients sont officiellement toujours des femmes et la testostérone n'est pas remboursée.

Il s'agit d'un groupe de patients très limité et l'incidence budgétaire du remboursement serait donc minimale. Le ministre compte-t-il prendre des mesures permettant le remboursement du Sustanon, par exemple?

05.02 **Rudy Demotte**, ministre: Le remboursement des préparations à base de testostérone a déjà été étendu sensiblement en Belgique, par exemple dans les traitements de l'insuffisance hypophysaire. Toutefois, aucune préparation à base de testostérone n'est explicitement destinée à être utilisée par des transsexuels passant du sexe féminin au sexe masculin. La Commission de remboursement des médicaments (CRM) s'est donc tenue aux indications

gehaald. De Commissie Tegemoetkoming Geneesmiddelen, de fameuze CTG, heeft zich gehouden aan de geregistreerde indicaties. Daarom mag de CTG wettelijk gezien geen vergoeding voor transseksuelen toestaan. Indien een arts aan een transseksueel zulke testosteroninjectie toedient moet deze arts beseffen dat dit product daarvoor niet geregistreerd is en dat hij de risico's voor deze therapie volledig draagt.

Sustanonampulles worden enkel terugbetaald voor de wetenschappelijk vastgelegde indicaties. Dit gebeurt echter steeds met voorafgaand akkoord van de geneesheer-adviseur van het ziekenfonds, dit betreft hoofdstuk 4. Bij inschrijving in hoofdstuk 1 bestaat het gevaar voor misbruik bijvoorbeeld als dopingproduct. Testosteron staat op de lijst van de verboden producten van het Internationaal Olympisch Comité waardoor een strikte reglementering via hoofdstuk 4 noodzakelijk is.

Er is echter wel een oplossing voor transseksuele patiënten. Twee testosteronmoleculen zijn wel vergoedbaar in magistrale bereide gelulles. Het gaat om testosteronopiumaat en testosteronacetaat. Dit kan zonder voorafgaande toestemming van de geneesheer-adviseur van het ziekenfonds. Transseksuelen kunnen van deze vergoeding genieten.

Het initiatief moet dus door de betrokken firma genomen worden. Indien zij een registratie van deze indicatie aanvraagt en bekomt, kan er een terugbetalingsdossier ingediend worden bij de CTG. Tot dan zullen transseksuele patiënten zich echter moeten behelpen met magistrale bereidingen onder de vorm van gelulles.

05.03 Hilde Vautmans (VLD): Mijnheer de minister, ik heb heel veel contacten gehad met de mensen van het genderteam in Gent. Zij hebben mij een kopie bezorgd uit het Belgisch Staatsblad waarin duidelijk staat dat het enkel vergoedbaar is voor mannelijke patiënten. Daar zit volgens mij de knoop. Ik ben geen geneesheer of geen medicus, ik kan hetgeen u mij bevestigt alleen terugkoppelen naar het genderteam. Ik zou u echter toch willen vragen om deze indicaties mee te delen aan de artsen in België die de transseksuelen behandelen. Blijkbaar rijzen er immers wel degelijk grote problemen.

05.04 Minister Rudy Demotte: Ik mag dit echter niet doen, het is de CTG, de fameuze commissie die dit moet doen. De minister mag geen initiatief daarover nemen.

05.05 Hilde Vautmans (VLD): Het antwoord dat u mij vandaag verstrekt heeft mag u mij wel overmaken en ik zal dat voor mijn rekening nemen voor de mensen die ik ken.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

06 Vraag van mevrouw Hilde Vautmans aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de uitbesteding aan SANITEL van opdrachten door het Federaal Agentschap voor Voedselveiligheid" (nr. 2792)

06 Question de Mme Hilde Vautmans au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "la

enregistrées. Il faut une réglementation stricte, notamment parce que ces substances peuvent être utilisés abusivement comme dopage. Les médecins doivent donc prescrire à leurs patients des molécules de testostérone qui sont effectivement remboursées ou encore des préparations magistrales.

05.03 Hilde Vautmans (VLD): J'espère que le ministre communiquera sa réponse aux médecins belges. J'en ferai part à mes relations au sein du Genderteam.

05.04 Rudy Demotte, ministre: Je tiens seulement à préciser qu'en ce qui concerne le remboursement des médicaments, la décision finale appartient à la CRM.

délégation de missions par l'Agence fédérale pour la sécurité de la chaîne alimentaire à SANITEL" (n° 2792)

06.01 Hilde Vautmans (VLD): Mijnheer de minister, het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen heeft als voornaamste opdracht om de veiligheid van de voedselketen te waarborgen. Hiervoor werkt het nauw samen met andere organisaties zoals SANITEL dat onder de Dierengezondheidszorg Vlaanderen ressorteert. Aangezien SANITEL nuttige taken uitvoert voor de veiligheid van de voedselketen, wordt het mede gefinancierd – althans volgens mijn informatie, want het is heel moeilijk om concrete info over SANITEL te krijgen – door het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen. Het beleid dat door die organisaties gevoerd wordt, heeft dus ook een impact op het functioneren en de efficiëntie van de controle op de voedselketen.

Onlangs besliste de raad van bestuur van Dierengezondheidszorg Vlaanderen om tot een centralisatie over te gaan van de meldpunten waar boeren en veehandelaars problemen met hun dieren kunnen melden. Nu is er een meldpunt per provincie. Mijn vader is bijvoorbeeld veehandelaar en wij hebben een meldpunt in Alken, vlakbij. Wanneer een koe plotseling ziek wordt en de kaart met de gegevens van de veearts is nog niet binnen, dan kunnen wij dat dier toch laten afslachten op een wettelijke manier door nog gauw naar Alken te gaan. Nu krijg ik de informatie dat het meldpunt in Alken verdwijnt en dat er nog één meldpunt zou zijn, namelijk in Roeselare. Nu, ik wil wel maar voor de kleine veehandelaar die in Limburg woont en bij wie een dier plots heel ziek wordt, is het natuurlijk onmogelijk om op een paar uur tijd, voor het dier sterft en de veehandelaar of boer inkomensverlies lijdt, nog in Roeselare te raken. Daar zit dus wel een heel groot probleem. Men meldt mij dus dat er nog één meldpunt voor Vlaanderen zal komen en dat men dus ook slechts op dat ene meldpunt terecht kan. Wel zegt men mij dat er in de provincies loketten komen met beperkte openingsuren. Men spreekt enkel van een paar uur per week.

Dat lijkt mij enorme gevolgen te hebben voor de opvolging van de gezondheid van de dieren.

Ik heb dan ook een aantal vragen voor de minister. Zal de minister de gevolgen van deze centralisatie voor de volksgezondheid laten onderzoeken?

Zal de minister, indien blijkt dat de centralisatie van de meldpunten negatieve gevolgen heeft voor de veiligheid van de voedselketen, het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen instructies geven om de veiligheid van de voedselketen te garanderen door zo nodig zelf meldpunten te openen?

Indien de taken die SANITEL momenteel uitvoert in die provinciale meldpunten niet door het FAVV uitgevoerd kunnen worden, zal de minister dan bevelen om de financiering van SANITEL stop te zetten? Ik heb een tijdje geleden ook een aantal mensen ontmoet die voor SANITEL werken. Zij krijgen heel weinig informatie en ze zijn dan ook zeer ongerust, evenals de vele boeren die ik ontmoet – zeker in campagnetijd – op de veemarkten.

Zij zijn zeer ongerust over het verhuizen van de meldpunten naar een

06.01 Hilde Vautmans (VLD): L'Agence alimentaire (AFSCA) travaille en étroite collaboration avec SANITEL, une organisation qui relève de Dierengezondheidszorg Vlaanderen. Il a récemment été décidé au sein de cette organisation de passer d'un point de contact par province à un seul point de contact pour toute la Flandre. Dans les provinces, il ne reste que des guichets qui ne sont ouverts que quelques heures par semaine.

Le ministre fera-t-il évaluer les conséquences de cette centralisation pour la santé publique? Vaut-il charger l'AFSCA d'ouvrir elle-même des points de contact si nécessaire? Compte-t-il mettre un terme au financement de SANITEL par l'AFSCA s'il s'avère que l'AFSCA n'est pas en mesure d'exécuter les missions?

centraal punt, waarschijnlijk in West-Vlaanderen. Ik zou graag een antwoord krijgen in de hoop de mensen te kunnen geruststellen.

06.02 Minister **Rudy Demotte**: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Vautmans, SANITEL is het Belgisch systeem voor identificatie en registratie van landbouwhuisdieren. Het kan worden opgedeeld in twee onderdelen: enerzijds, de dagelijkse werking – de identificatie van de dieren en het registreren van de gegevens in de computersystemen – en, anderzijds, de informaticaprogramma's en de technische apparatuur die nodig zijn voor de werking ervan.

De kosten voor het eerste onderdeel, de dagelijkse werking, waarvoor de veehouders een beroep doen op de provinciale afdelingen van de regionale verenigingen, DGZ in Vlaanderen en ARSIA in Wallonië, worden volledig gedragen door de veehouders zelf. Hiervoor wordt noch aan de veehouders, noch aan de gewestelijke verenigingen overheidssteun gegeven. De ontwikkeling en het beheer van het informaticagedeelte van SANITEL wordt beheerd en gefinancierd door het FAVV.

Om te kunnen voldoen aan de zeer korte meldingstermijnen die door Europa opgelegd worden, werd ook in België geïnvesteerd in meldsystemen waarbij de veehouders zelf rechtstreeks de gegevens in de databanken kunnen inschrijven, door gebruik te maken van telefonische meldsystemen of webtoepassingen. Hierdoor is er een drastische vermindering van het routinematig overtikken van documenten in de provinciale afdeling van de regionale verenigingen en kan er meer aandacht worden besteed aan de gerichte begeleiding en controle van de veehouders.

Na de uitvoering van een behoeftestudie heeft de raad van bestuur van DGZ dan ook beslist om de interne opvolging van de gegevens te centraliseren met behoud van de lokale entiteiten voor directe interventies aan het loket. Gezien de meerwaarde voor de voedselveiligheid die hierdoor wordt gerealiseerd, heeft het FAVV deze evolutie steeds ondersteund.

Ik zal nu concreet antwoorden op uw vragen. Er wordt tussen het FAVV en de regionale verenigingen DGZ en ARSIA een protocol gesloten waarin zij een permanent bewakingssysteem voor de identificatie en registratie opzetten en uitwerken. Dat zal door het FAVV gecontroleerd worden. Indien het FAVV vaststelt dat door de bestaande systemen de voedselveiligheid onvoldoende kan gegarandeerd worden; zal het alle nodige maatregelen die het hiervoor nodig acht, opleggen of zelf uitvoeren.

Vermits er vanwege het FAVV geen financiële tussenkomst gebeurt in de dagelijkse werking van het SANITEL-systeem kan die ook niet stopgezet worden. Anderzijds zou een eventuele vermindering of stopzetting van de investeringen van het FAVV in de verdere uitbouw en het onderhoud van het informaticagedeelte van SANITEL dramatische gevolgen hebben voor de identificatie en registratie van dieren en dus ook voor de voedselveiligheid. Daarenboven zou België tekortschieten inzake de verplichtingen van de operatoren in de lidstaten inzake identificatie en tracering.

06.02 **Rudy Demotte**, ministre: SANITEL est le système belge d'identification et d'enregistrement des animaux d'exploitation et peut être subdivisé en deux parties : d'une part, celle chargée du fonctionnement journalier, à savoir l'identification des animaux et l'enregistrement des données dans les systèmes informatiques et, d'autre part, celle chargée des programmes et de l'équipement technique nécessaires au fonctionnement du système. Les coûts du fonctionnement journalier sont pris en charge par les éleveurs eux-mêmes alors que les programmes et l'appareillage technique sont gérés et financés par l'Agence fédérale pour la sécurité de la chaîne alimentaire.

Afin de respecter les courts délais de déclaration fixés par les autorités européennes, des investissements ont été consentis dans des systèmes d'enregistrement qui permettent aux éleveurs d'insérer eux-mêmes les données dans les banques de données. On peut ainsi consacrer davantage d'attention à l'accompagnement et au contrôle ciblés des éleveurs.

Au terme d'une étude des besoins, il a en outre été opté pour la centralisation du suivi interne des données, tout en conservant les entités locales pour les interventions directes.

L'agence fédérale et les associations régionales concluront un protocole dans le cadre duquel elles créeront et développeront un système de surveillance. L'agence assurera le contrôle. Si elle constate que la sécurité alimentaire est insuffisamment garantie, elle interviendra certainement.

Comme indiqué, l'agence ne participe pas financièrement au fonctionnement quotidien de

SANITEL. La réduction ou la suppression des investissements auxquels l'agence procède effectivement pourrait toutefois avoir des conséquences dramatiques pour la sécurité alimentaire. En outre, la Belgique ne respecterait pas ses obligations sur le plan de l'identification et du traçage.

06.03 Hilde Vautmans (VLD): Mijnheer de minister, ik dank u uiteraard, maar ik krijg geen antwoord op mijn vragen. Ik begrijp dat u niet tegemoetkomt in de dagelijkse werking. Daaraan kunnen we uiteraard niets doen. U komt echter wel tegemoet voor de informatica. Ik denk dat u vanuit de federale overheid aan Sanitel toch een signaal moet geven dat zij één meldpunt per provincie moeten houden. Ik ken de landbouwsector zeer goed. De webtoepassingen die een kleine landbouwer gebruikt, zijn minimaal. Die mensen kennen zelfs geen e-mailadres. De meerderheid van de kleine landbouwers die nog in België wil overleven, heeft absoluut behoefte aan één meldpunt per provincie. Daar stap ik niet vanaf. Ik zal dat, waar het moet, bepleiten. Er is een brief vertrokken aan de eerste minister, die u daarover ook heeft geschreven, maar waarop tot nu toe nog geen antwoord is gekomen. Om die reden stelde ik deze vraag.

Ik blijf benadrukken dat één punt per provincie echt minimaal is. Limburg – ik spreek over mijn voorbeeld – is een zeer grote provincie. Van Bree naar Alken is een boer 1.15 uur onderweg. Dat meldpunt is noodzakelijk in geval van ziekte van de dieren, in geval van overmacht. In geval dat meldpunt verdwijnt, zal dat zeer veel geld kosten aan de kleine landbouwer, die wij toch in België willen behouden – ik dacht toch dat wij het over dat laatste eens waren.

Ik wil u dus echt vragen om uw invloed te gebruiken en te bepleiten dat er één meldpunt per provincie blijft. Dat is absoluut een minimum minimorum.

06.04 Minister Rudy Demotte: Mevrouw Vautmans, ik kan geen ander antwoord geven. Ik heb het antwoord van mijn administratie voorgelezen. Het is niet mijn gewoonte om daarover of over verschillende materies in het algemeen te improviseren.

Ik zal die vraag opnieuw stellen. Het klopt dat in mijn antwoord daarover geen woord staat.

06.05 Hilde Vautmans (VLD): Mijnheer de minister, mag ik erop rekenen dat u mij daarover schriftelijk contacteert?

06.06 Minister Rudy Demotte: Ik zal dat doen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

07 Question de M. Yvan Mayeur au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "le statut du personnel travaillant au sein des unités d'urgences hospitalières" (n° 3155)

07 Vraag van de heer Yvan Mayeur aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "het

06.03 Hilde Vautmans (VLD): Entre-temps, un point de contact par province reste le minimum minimorum. Le ministre pourrait-il nous fournir plus d'éclaircissements à ce sujet?

06.04 Rudy Demotte, ministre: Je m'en tiens provisoirement à la réponse de mon administration qui est négative sur ce point. Mais je lui resoumettrai volontiers votre question.

06.05 Hilde Vautmans (VLD): J'attends une communication écrite du ministre.

statuut van het personeel dat in de spoedgevallendienst van een ziekenhuis werkt" (nr. 3155)

07.01 Yvan Mayeur (PS): Monsieur le ministre, je me permets de vous interroger au sujet du statut du personnel travaillant au sein des unités d'urgences hospitalières et, principalement, à propos du futur statut des médecins urgentistes ainsi que du personnel de soins travaillant au sein de ces unités. En effet, un arrêté ministériel réformant la médecine d'urgence et permettant une meilleure qualité de la prise en charge devrait entrer incessamment en vigueur. Ce texte fixe des critères d'agrément afin d'exercer en tant que médecin spécialiste en médecine d'urgence.

Ce texte faisant l'objet d'un large consensus, il importe que vous le signiez rapidement. Aussi, monsieur le ministre, pouvez-vous m'informer quant à l'état de cet arrêté ministériel?

Par ailleurs, ce type d'activités comportant des risques particuliers et requérant des exigences spécifiques, quelles seront les mesures prises afin d'assurer à cette fonction primordiale un statut financier adéquat?

07.02 Rudy Demotte, ministre: Monsieur Mayeur, le projet d'arrêté ministériel qui fixe agrément des médecins titulaires du brevet de médecine aiguë, des médecins spécialistes en médecine aiguë et des médecins spécialistes en médecine d'urgence a été soumis à l'avis du Conseil supérieur des médecins spécialistes et des médecins généralistes.

Pour dire les choses, il est actuellement soumis à l'avis du Conseil d'Etat. Je me réjouis de l'accueil favorable qui est réservé à ce projet qui comporte, entre autres, l'avantage d'établir un continuum et donc des perspectives d'avenir entre différentes formations des médecins actifs aux services d'urgence.

La création d'une discipline médicale de base en médecine d'urgence en lieu et place d'une super-spécialité rend donc également possible l'accès à une nomenclature spécifique pour cette nouvelle spécialité.

Le financement des services d'urgence reste, je vous le rappelle, un des éléments du sous-financement global des hôpitaux. C'est dans ce contexte qu'il conviendra également d'en tenir compte à l'avenir.

07.03 Yvan Mayeur (PS): Monsieur le ministre, je vous remercie pour votre réponse.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

08 Vraag van mevrouw Frieda Van Themsche aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de terugbetaling van medicatie in verband met ADHD" (nr. 3162)

08 Question de Mme Frieda Van Themsche au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "le remboursement des médicaments contre le syndrome ADHD" (n° 3162)

08.01 Frieda Van Themsche (VLAAMS BLOK): Mijnheer de minister, ik heb vanalles voorbereid. Ik heb veel papieren bij mij. Spijtig genoeg zal ik niet lang kunnen spreken. Ik zal dus trachten u te overtuigen. Ik heb wel begrepen dat u op een deel van mijn vragen geen antwoord zult kunnen geven. Nu goed, ik tracht u te overtuigen.

07.01 Yvan Mayeur (PS): Hoe staat het met het ministerieel besluit tot hervorming van de urgentiegeneeskunde, dat de kwaliteit van de zorgverlening ten goede moet komen? Welke specifieke maatregelen worden genomen om ervoor te zorgen dat die functie een passend financieel statuut krijgt?

07.02 Minister Rudy Demotte: Het ontwerp van ministerieel besluit werd voor advies aan de Hoge Raad van geneesheren-specialisten en huisartsen voorgelegd. Op dit ogenblik bevindt het zich voor advies bij de Raad van State. Een van de voordelen van het ontwerp is, dat het zorgt voor samenhang tussen de onderscheiden opleidingen van de artsen die in de spoedgevallendiensten werken.

08.01 Frieda Van Themsche (VLAAMS BLOK): L'ADHD est une maladie génétique caractérisée par un déficit en neurotransmetteurs. Un bon diagnostic

ADHD is een ontwikkelingsstoornis waarvan men de echte oorzaak niet echt goed kent. Die aandoening is echter genetisch bepaald en er is daarbij een tekort aan neurotransmitters waardoor onvoldoende gegevens van de ene hersenhelft naar de andere gaan. Ik ga daar niet lang over uitweiden omdat er redelijk veel over terug te vinden is. Dat tekort kan gestimuleerd worden en de betrokken kinderen kunnen geholpen worden, als zij medicatie kunnen nemen. Nu heb ik spijtig genoeg vandaag in De Standaard gelezen dat u voor een van de soorten medicatie terzake, te weten Concerta, het advies volgt waardoor het niet zou worden terugbetaald.

Er is nog een andere soort, te weten Rilatine. Wat doet Rilatine? Waarom gebruikt men dat? Kinderen met ADHD krijgen in de loop van hun leertijd dikwijls leerachterstand, leerproblemen. Doordat zij dikwijls heel eigenaardig reageren kunnen zij ook relationele problemen krijgen en kunnen zij ook sociale problemen krijgen en moeilijk vriendschap sluiten. Wanneer die kinderen niet echt opgevangen worden en niet de juiste dosis medicatie kan worden gegeven, kan dat zelfs leiden bij pubers – daar zij heel moeilijk sociale contacten aangaan – tot depressies en zelfmoord. Ik kan u verzekeren, mijnheer de minister, dat dit echt zo is. Ik heb het zelf ervaren bij een van onze eigen kinderen. Het is trouwens heel moeilijk op te merken.

Daarbij komt dan nog dat – natuurlijk, die medicijnen kosten geld maar dat is niet het enige – die medicijnen niet alles oplossen. Daarom hebben die kinderen regelmatige bezoeken nodig aan bijvoorbeeld de huisarts of aan een gespecialiseerd team. Doordat zij zo chaotisch handelen verliezen die kinderen ook dikwijls spullen. Zij zijn dikwijls impulsief en maken zaken kapot, dus men heeft ook kosten voor herstellingen. Het gebeurt ook dat die kinderen om voortgeholpen te worden bij kinderpsychiaters moeten gaan. Maar doordat er weinig kinderpsychiaters zijn die zich gespecialiseerd hebben in die problemen duurt het soms weken voor men daar terecht kan en moeten de kinderen opgenomen worden.

Ik zou daar nog heel lang over kunnen spreken. Maar ik vraag u met aandrang: alstublieft, mijnheer de minister, daarmee rekening te houden wanneer binnenkort het advies terzake zou komen. Ik hoop dat u overweegt toch – al was het maar Rilatine – te laten terugbetalen. Ik stel ook de vraag hoe hoog het bedrag van de eventuele terugbetaling zou zijn. En, uiteraard – want het kan niet zomaar – hoop ik dat de voorwaarde eraan zal gekoppeld worden dat de diagnose van ADHD gesteld wordt door een multidisciplinair team. Immers, het is niet zomaar een huisarts die ADHD bij een kind kan vaststellen.

Het zou toch ook geadviseerd moeten worden dat die kinderen regelmatig opnieuw onderzocht worden om te zien in hoeverre de medicatie aangepast moet worden of in hoeverre ze nog nodig is.

Ik heb u ten slotte al eens gevraagd of het aanbod in de kinderpsychiatrie uitgebreid kan worden zodat de wachtlijsten weggewerkt kunnen worden. Dat zijn mijn vragen maar ik zal desnoods nog wel eens een vraag stellen en ik hoop dat u eventueel toch op uw beslissing kan terugkomen om ook Concerta terug te betalen. Ik dank u in elk geval al voor uw antwoord.

accompagné de médicaments adaptés, tels que Rilatine ou Concerta, permettent d'éviter des problèmes d'apprentissage et relationnels, un manque de motivation, des troubles physiques, des comportements difficiles. Les médicaments ne résolvent évidemment pas tout : les enfants atteints d'ADHD ont besoin d'une assistance psychologique et psychiatrique et leur comportement chaotique engendre de nombreux frais matériels.

Il me revient que le médicament Concerta n'est pas remboursé. En revanche, le ministre envisage-t-il le remboursement du médicament Rilatine? Ce remboursement sera-t-il consenti à la condition que le diagnostic soit posé par une équipe multidisciplinaire? Le ministre insistera-t-il pour que des examens réguliers soient effectués ultérieurement? L'offre en matière de psychiatrie pédiatrique sera-t-elle étendue?

08.02 Minister **Rudy Demotte**: Mevrouw, ik zou graag eerst verwijzen naar uw vorige parlementaire vraag die u mij stelde over de terugbetaling van Rilatine. In het antwoord op die vraag heb ik u laten weten dat de betrokken firma op 7 januari 2004 een aanvraag tot terugbetaling van Rilatine heeft ingediend bij de Commissie Terugbetaling Geneesmiddelen, de CTG. Dit betekent dat deze aanvraag inmiddels behandeld werd in deze commissie. In datzelfde antwoord liet ik u weten dat ik het voorstel van de CTG moest afwachten. Dit voorstel heb ik ondertussen ontvangen maar een procedure voor de terugbetaling duurt 180 dagen. Tijdens die periode is de procedure strikt vertrouwelijk en kan ik u bijgevolg geen informatie geven over het verloop ervan. Op de 180ste dag moet ik de beslissing aan het bedrijf kenbaar maken. Voor het dossier rond Rilatine valt deze dag op 5 juli 2004, we zijn er dus dichtbij.

Er liep nog een terugbetalingsaanvraag voor het andere geneesmiddel Concerta. Voor dit product werd de firma vandaag op de hoogte gebracht van mijn beslissing. Ik heb op unaniem voorstel van de CTG beslist om dit geneesmiddel niet terug te betalen. De CTG heeft namelijk geoordeeld dat de kosten voor de terugbetaling van dit geneesmiddel veel te hoog zouden liggen en de firma was niet bereid de prijs aanzienlijk te verlagen. U moet ook weten dat het een commercieel spel is van de firma's.

Gezien de procedure voor Rilatine nog niet verlopen is, kan ik u geen informatie geven over de technische details van de eventuele terugbetalingsvoorwaarden voor dit product, dat begrijpt u. We zullen dat later kunnen doen.

In verband met uw laatste vraag over de uitbreiding van de kinderpsychiatrie wil ik er alleen op wijzen dat er tot nu toe jaarlijks 20 opleidingsplaatsen extra voor kinderpsychiaters voorzien zijn bovenop de opgelegde quota in het kader van de contingentering. Dit om te bewijzen dat ik ook zeer gevoelig ben voor deze problematiek. U heeft gelijk, men moet hier een specifieke opleiding krijgen om aan de problematiek van ADHD te kunnen beantwoorden.

08.03 **Frieda Van Themsche** (VLAAMS BLOK): Mijnheer de minister, het was mijn bedoeling u hierover te interpellieren, maar men heeft mij gevraagd mijn interpellatie om te zetten in een mondelinge vraag.

De datum van 5 juli stond in mijn agenda. Ik begrijp het zeer goed. Ik had u toch graag gemotiveerd en uitdrukkelijk verzocht daarmee rekening te houden, omdat het een ernstig probleem is. Ik weet ook dat de zelfhulpgroep Zit Stil, die zeer veel ervaring heeft op dat gebied, vorige week bij u is geweest. Die heeft u waarschijnlijk ook dat verzoek overhandigd. Ik zeg dat allemaal om u te motiveren. Hoe dan ook zal ik het verdere antwoord afwachten.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

09 Question de Mme Muriel Gerken au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "l'enregistrement des médicaments homéopathiques" (n° 3197)

09 Vraag van mevrouw Muriel Gerken aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de registratie van homeopathische geneesmiddelen" (nr. 3197)

08.02 **Rudy Demotte**, ministre: J'ai déjà répondu précédemment à Mme Van Themsche que l'entreprise qui produit le médicament Rilatine a introduit une demande de remboursement le 7 janvier 2004. La procédure, qui est strictement confidentielle, est encore en cours; l'entreprise sera informée le 5 juillet 2004 du remboursement ou non de ce médicament.

Après l'avis unanime de la commission qui examine les demandes de remboursement de médicaments, j'ai décidé que le médicament Concerta ne serait pas remboursé. Les coûts étaient trop élevés alors que l'entreprise n'était pas disposée à faire baisser le prix.

Chaque année, je prévois, outre les quotas fixés, vingt postes de formation supplémentaires en psychiatrie pédiatrique. Il convient en effet de prévoir une formation spécifique pour l'ADHD.

09.01 Muriel Gerken (ECOLO): Monsieur le président, monsieur le ministre, des entreprises pharmaceutiques auraient introduit des demandes d'enregistrement pour des médicaments homéopathiques. Comme c'est le cas pour tout enregistrement, ils sont soumis à une redevance fixée par le Roi.

Selon les informations dont je dispose, l'arrêté royal fixant ces redevances serait actuellement en préparation. Il me revient également que les redevances prévues pour les médicaments homéopathiques seraient beaucoup plus élevées que celles pour des médicaments allopathiques. Certaines de ces entreprises se demandent donc si elles vont continuer la procédure d'enregistrement.

Le montant des redevances doit se conformer à l'article 13bis, §3 de la loi du 25 mars 1964 sur les médicaments. Ainsi, "les sommes provenant des redevances ou rétributions visées aux paragraphes 1er et 2 sont destinés à financer les missions qui résultent de la présente loi pour les services administratifs concernés." Cela signifie qu'il doit exister un lien raisonnable entre la valeur du service presté par l'administration et la hauteur de la redevance.

Par ailleurs, il semble important qu'une différence soit faite entre les "vieux" et les "nouveaux" médicaments homéopathiques. En effet, les "vieux" médicaments homéopathiques ont déjà été enregistrés, mais doivent être validés selon les normes européennes alors que les "nouveaux" médicaments homéopathiques doivent être enregistrés. Cela devrait se traduire par une différence de redevance comme c'est le cas en France.

Au vu de ces informations, il me semblait important de pouvoir obtenir des précisions de votre part.

- Les redevances pour les médicaments homéopathiques sont-elles effectivement supérieures à celles prévues pour les médicaments allopathiques? Dans l'affirmative, quelle en est la raison?

- Cette pratique est-elle conforme à l'article 13bis de la loi du 25 mars 1964 sur les médicaments?

- Une différence existe-t-elle entre la redevance pour les "vieux" médicaments homéopathiques et celle pour les "nouveaux" médicaments homéopathiques? Dans la négative, pourquoi?

- Où en est la procédure d'approbation de cet arrêté royal?

09.02 Rudy Demotte, ministre: Monsieur le président, madame, les montants des redevances prévues pour les médicaments homéopathiques ont été calculés en conformité avec les principes énoncés à l'article 13bis, paragraphe 3 de la loi du 25 mars 1964 sur les médicaments que vous avez citée, en respectant les exigences d'autofinancement et en tenant compte des spécificités des médicaments homéopathiques. Les redevances sont inférieures à celles applicables aux médicaments allopathiques.

En outre, contrairement à ce qui se fait pour les médicaments allopathiques et pour faire face au nombre très important de

09.01 Muriel Gerken (ECOLO): Sommige farmaceutische ondernemingen zouden aanvragen hebben ingediend om homeopathische geneesmiddelen te registreren. Ik heb ook vernomen dat de retributies voor homeopathische geneesmiddelen veel hoger zouden zijn dan die voor allopathische geneesmiddelen.

Er moet een redelijk verband zijn tussen de waarde van de door de administratie geleverde dienst en de hoogte van de bijdrage.

Overigens lijkt het belangrijk dat er een onderscheid wordt gemaakt tussen de 'oude' en de 'nieuwe' homeopathische geneesmiddelen. Zijn de retributies voor homeopathische geneesmiddelen inderdaad hoger dan die voor allopathische geneesmiddelen? Zo ja, waarom? Is die praktijk in overeenstemming met artikel 13bis van de geneesmiddelenwet van 25 maart 1964? Is er een verschil tussen de retributie voor 'oude' en 'nieuwe' homeopathische geneesmiddelen? Zo niet, waarom? Hoe ver is de goedkeuringsprocedure van dit koninklijk besluit gevorderd?

09.02 Minister Rudy Demotte: De retributies voor homeopathische geneesmiddelen werden berekend conform de principes in artikel 13bis, § 3 van de wet van 25 maart 1964 op de geneesmiddelen. Die retributies liggen lager dan de retributies voor allopathische geneesmiddelen. Met het voorgestelde schema zal bovendien vermeden worden dat

médicaments homéopathiques notifiés, ainsi qu'au coût que cela représente pour les firmes, le schéma proposé évitera de payer à plusieurs reprises l'évaluation de parties communes à plusieurs dossiers d'enregistrement différents. Je suis aussi en mesure d'annoncer que les redevances perçues pour la notification pourront également être déduites des redevances à verser lors de l'introduction d'un dossier d'enregistrement ou d'autorisation de mise sur le marché et que le calendrier d'introduction des dossiers sera négocié avec les firmes afin d'en répartir la charge dans le temps.

Les redevances prévues font la différence entre les deux seuls types de procédure applicables aux médicaments homéopathiques. En effet, la législation relative aux médicaments homéopathiques prévoit une procédure d'enregistrement dite "simplifiée" (qui est visée à l'article 28bis, paragraphes 2 et 3 de l'arrêté royal du 3 juillet 1969 relatif à l'enregistrement des médicaments) et une procédure d'autorisation de mise sur le marché dite "complète" (qui est visée à l'article 28bis, paragraphe 6 du même arrêté). À ce jour, nous avons reçu l'avis favorable de l'inspecteur des Finances sur ce projet d'arrêté royal et nous attendons toujours l'avis du ministre du Budget avant de pouvoir soumettre ce texte au Conseil d'État et avancer dans la procédure.

meerdere keren betaald wordt voor de beoordeling van gelijklopende hoofdstukken die terug te vinden zijn in verschillende registratiedossiers. De retributies voor de officiële kennisgeving mogen tevens in mindering gebracht worden van de retributies die gestort moeten worden bij de indiening van een dossier voor registratie of vergunning voor het in de handel brengen. Over het tijdspad voor de indiening van de dossiers zal met de firma's onderhandeld worden, teneinde de lasten te spreiden.

De vooropgestelde retributies vormen het verschil tussen de enige twee types van procedures die er voor homeopathische geneesmiddelen bestaan. Wij hebben intussen een gunstig advies van de inspecteur van Financiën over het ontwerp van koninklijk besluit gekregen, en wachten nog op het advies van Begroting om de tekst voor te leggen aan de Raad van State en voortgang te maken met de procedure.

09.03 Muriel Gerkens (ECOLO): Monsieur le président, monsieur le ministre, en termes de timing, il n'est donc pas encore possible de déterminer des dates: il convient d'abord de recevoir ces différents avis.

Quand vous dites qu'on ne paierait pas plusieurs fois pour une même substance, il s'agit de ces fameuses structures ou cellules ou médicaments unitaires qui se retrouvent dans des formules complexes, sans être à nouveau soumis à enregistrement et à paiement. C'est bien cela que cela signifie?

09.04 Rudy Demotte, ministre: Dans le texte de réponse, il est dit qu'il existe des coûts communs à plusieurs médicaments et que ces coûts ne seront pas appliqués plusieurs fois. Sur cette base, on peut dire que l'économie globale bénéficiera au secteur du médicament homéopathique.

09.03 Muriel Gerkens (ECOLO): Als u stelt dat we slechts eenmaal voor dezelfde stof zullen betalen bedoelt u dan de unitaire structuren of geneesmiddelen die in samengestelde formules worden gebruikt zonder dat ze opnieuw moeten worden geregistreerd en betaald?

09.04 Minister Rudy Demotte: In de tekst van het antwoord staat dat er voor sommige geneesmiddelen gemeenschappelijke kosten bestaan die slechts eenmaal moeten betaald worden. Uit andere informatie meen ik te kunnen afleiden dat de tarieven voor deze unitaire geneesmiddelen zo hoog lagen omdat er een lange procedure moest gevolgd worden en dat ze via de tarifiering van de samengestelde geneesmiddelen teruggewonnen zouden worden.

09.05 Muriel Gerkens (ECOLO): Via d'autres informations de personnes s'y connaissant nettement plus que moi en matière de médicaments homéopathiques, je crois savoir que, pour ces médicaments unitaires, la tarification était élevée à cause du coût plus important que pour les médicaments allopathiques, vu les nombreuses démarches nécessaires, mais que cette tarification élevée pour les unitaires serait récupérée via la tarification sur les médicaments complexes. Je suppose donc que c'est en lien avec ce que vous me dites concernant la structure commune qui ne serait pas payée.

09.06 Rudy Demotte, ministre: Donc les coûts de base sont inférieurs à ceux des médicaments allopathiques, mais il semblerait que le nombre d'opérations, vu le nombre de médicaments sur le marché, soit supérieur. On me dit dans cette note que des coûts qui constituent la base commune de ces médicaments ne seraient pas répercutés dans tous les médicaments.

J'interprète un vocabulaire qui m'est un peu ésotérique.

09.07 Muriel Gerkens (ECOLO): Je dois avouer qu'il m'est également un peu ésotérique.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

Le **président:** Toutes les questions qui n'ont pas été posées et pour lesquelles un report n'avait pas été demandé sont annulées purement et simplement, conformément à l'article 127, point 10 du Règlement.

La réunion publique de commission est levée à 15.39 heures.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 15.39 uur.